

Vergaderjaar 2011–2012

29398

Maatregelen verkeersveiligheid

Nr. 328

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 juni 2012

In maart 2009 is de motie van het lid de Rouwe (29 398 Nr. 146) aangenomen waarin uw Kamer de regering verzoekt om «naast het brommercertificaat ook het theorie-examen voor automobilisten als mogelijk theoretisch examen voor bromfietzers vanaf 16 jaar te laten gelden, waarbij de geldigheidsduur van dit theorie-examen zodanig wordt vastgesteld dat dit ook bruikbaar wordt voor het vervroegd behalen van het rijbewijs.»

In reactie hierop heeft mijn voorganger aangegeven dat hij samen met het CBR zal bekijken of het mogelijk is een modulair systeem op te zetten. Het idee betreft een modulaire opzet waarin kandidaten een basismodule afronden met vragen over algemeen verkeersinzicht, aangevuld met specifieke modules per categorie. In de verzamelbrief van 11 mei 2011 heb ik u geïnformeerd over de stand van zaken. Ik heb aangegeven dat het CBR zich via een gefaseerd plan van aanpak zal richten op het modulair vormgeven van de examens, zodat ik aan het eind van elke fase kan beoordelen of een modulair theorie-examen op dat moment nog voldoet aan de gestelde juridische, technische, praktische, financiële en politieke randvoorwaarden. Het modulair theorie-examen dient zoals ik in die brief heb aangegeven, in overeenstemming te zijn met Europese en nationale wetgeving, betrouwbaar en valide te zijn, een heldere en inzichtelijke normering te bevatten en tegen reële kosten voor de kandidaat te kunnen worden afgenomen.

In het najaar van 2011 heeft het CBR mij geïnformeerd over de resultaten van het onderzoek en hieruit blijkt dat de invoering van het modulair theorie examen geen goede optie is. Vervolgens heb ik het CBR gevraagd te kijken of er nog een alternatief mogelijk is. Het CBR heeft hier met experts naar gekeken en ook dit is helaas niet uitvoerbaar.

Waarom toch geen modulair theorie examen?

Uit het nader onderzoek van het CBR naar de modulaire opzet van de theorie-examens blijkt dat een dergelijke opzet niet zal leiden tot een kostendaling voor de kandidaat en dat tevens het slagingspercentage omlaag zal gaan. Om dit tot een betrouwbaar en valide examen te maken moeten zowel het generieke deel als de specifieke delen van voldoende grote omvang zijn.

Voor modulair moet één generiek deel ontwikkeld worden en per rijbewijscategorie een specifiek deel. Het generiek deel bevat alleen kennisvragen, alle inzichtsvragen zijn namelijk voertuigafhankelijk. Het generieke deel zal heel klein zijn omdat er maar heel weinig vragen zijn die betrekking hebben op alle rijbewijscategorieën. Een examen met een klein aantal vragen is niet valide. Om toch de validiteit van het examen te waarborgen moet het examen daarom groter worden¹. Daarbij komen dan nog de specifieke modules. Deze zijn ook groot omdat hier het inzicht getoetst zal worden op alle onderdelen zoals genoemd in de 3e rijbewijs richtlijn. Het CBR, ondersteund door onafhankelijke experts, verwacht dat hierdoor het examen uiteindelijk moeilijker en duurder voor de kandidaat wordt. Daarnaast komen er ontwikkelkosten bij omdat de vragenbank vernieuwd moet worden. Er moeten aparte generieke en specifieke vragen gemaakt worden. Ook de ICT omgeving dient aangepast te worden.

Alternatief voorstel: B-theorie ook voor AM-praktijk

Het CBR heeft nog een alternatief onderzocht: mogelijk maken dat een bestuurder die het theorie-examen voor de categorie B heeft gehaald, daarmee zowel praktijk AM als praktijk B kan afleggen. Sinds de introductie van begeleid rijden kan een kandidaat momenteel al het theorie-examen B afleggen vanaf 16 jaar. Een succesvol theorie-examen blijft 18 maanden geldig. Een kandidaat die geslaagd is voor B-theorie, zou dan in die periode eerst het praktijkexamen AM kunnen doen en vanaf zijn 17^e verjaardag het praktijkexamen B. Het voordeel hiervan is dat bestuurders die eerst op brommer willen rijden en later in de auto, alleen maar theorie-examen B hoeven te doen. Echter dit alternatief is in strijd met de 3^e rijbewijsrichtlijn omdat het theorie-examen betrekking moet hebben op de rijbewijscategorie waarvoor de kandidaat dat examen aflegt. Een ander nadeel is dat deze kandidaten zonder specifieke kennis ten aanzien van de AM-categorieën naar het AM-praktijkexamen gaan. Het gevolg hiervan is volgens het CBR, dat de kandidaat waarschijnlijk meer lessen nodig zal hebben en dat het examen hierdoor uiteindelijk duurder uitvalt voor de kandidaat.

Door ingevoerde leeftijdsdiversificatie zal doelgroep zeer beperkt zijn

Naast bovenstaande overwegingen speelt nog de volgende ontwikkeling een rol waardoor de motie in een ander daglicht is komen te staan. Kandidaten kunnen momenteel hun B-rijbewijs op een eerder tijdstip behalen dan ten tijde van de motie, omdat sinds 1 november 2011 begeleid rijden is ingevoerd. Sinds die datum is het mogelijk om al vanaf 16 jaar het B theorie-examen af te leggen, en vanaf 17 jaar het B praktijk-examen. Met het rijbewijs B ontvangt de geslaagde kandidaat tevens het rijbewijs van de categorie AM. Op dit moment lijkt de deelname aan begeleid rijden zich volgens planning succesvol te ontwikkelen. Door de aantrekkingskracht van begeleid rijden zullen naar verwachting minder jonge bestuurders zowel het AM als het B theorie-examen willen afleggen. Dit omdat aspirant bestuurders zo vroeg mogelijk auto willen gaan rijden,

¹ Zweden heeft een modulair examen onlangs weer afgeschaft. Het aantal vragen van het generieke deel bleek te beperkt waardoor niet de gehele examenmaterie werd getoetst.

en/of om een examen te sparen bereid zullen zijn een klein jaar te wachten voor ze dat rijbewijs AM vanzelf krijgen na een succesvol B-examen.

Tenslotte is het voor degenen die dat toch wensen, reeds mogelijk gemaakt om op één dag zowel theorie B als AM te kunnen doen.

De minister van Infrastructuur en Milieu,
M. H. Schulz van Haegen- Maas Geesteranus